

Cílem práce je pokus komentovat a kriticky zhodnotit epistemologii vybraných přístupů k jazyku: historickosrovnávací jazykovědy 19. století, evropského strukturalismu (Saussure, Hjelmslev, Pražská škola), generativismu, parolových lingvistických disciplín a textové lingvistiky, kognitivních lingvistických disciplín. Konkrétním cílem je komentovat epistemologické limity těchto vybraných směrů, a to s ohledem na dvě základní skutečnosti. Zaprvé – s ohledem na fakt, že jednotlivé směry si z celku předmětné oblasti lingvistiky (uchopené v této práci vzhledem k jejím účelům jako specificky strukturovaný komunikační model) definují za svůj předmět pouze dílčí části z celku této oblasti. A zadruhé – práce bude zkoumat, v jakém vztahu jsou tyto jednotlivé přístupy k závažnému tvrzení filosofa vědy T. S. Kuhna (1997, s. 203), který v knize *Struktura vědeckých revolucí* říká, že „neexistuje způsob rekonstrukce výroků jako ‚skutečně jsou‘, který by byl nezávislý na teorii.“ Tzn. zda tvrzení založená na epistemologii jednotlivých přístupů popisují objektivní realitu, nebo zda jde v jejich případě jen o popis jejich vlastních teoretických konstruktů.